

Δικαιώματα του παιδιού και ποινική δικαιοσύνη: το μοντέλο της Φιλικής προς τα Παιδιά Δικαιοσύνης, οι εφαρμογές, η διδασκαλία, οι πολιτικές

Παρασκευή (Πάρη) ΖΑΓΟΥΡΑ

Πάντειο Πανεπιστήμιο, Ελλάδα, p.zagoura@panteion.gr

Η Φιλική προς τα Παιδιά Δικαιοσύνη, τόσο ως εννοιολογική σύλληψη όσο και ως *modus operandi*, εκφράζει την αλλαγή Παραδείγματος που εισηγήθηκε η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, στην ειδική περιοχή της απονομής δικαιοσύνης σε παιδιά, και δια-πραγματεύεται τη δικαιωματική προσέγγισή τους. Το Παράδειγμα των δικαιωμάτων του παιδιού, στις ειδικότερες όψεις του για την ποινική δικαιοσύνη, αναπτύσσεται σταδιακά παράγοντας γνώση, μεθοδολογία και προτυποποιημένες απαντήσεις σε προβλήματα. Των κοινών αυτών παραδοχών μετέχουν οι επιστήμονες/ερευνητές/επαγγελματίες που εντρυφούν στο πεδίο της επιστημονικής έρευνας, της θεωρίας, της νομοθέτησης και της εφαρμογής των νόμων και των πολιτικών στον τομέα αυτό. Στο πλαίσιο αυτό, οργανώνεται ένα σκοποθετικό σύστημα για τη θεωρητική και πρακτική διαχείριση της πολυπλοκότητας της απονομής δικαιοσύνης υπό το πρίσμα των δικαιωμάτων του παιδιού.

Στην εισήγηση παρουσιάζονται:

- **το μοντέλο της φιλικής προς τα παιδιά δικαιοσύνης** ως οργανωμένης ολότητας και διασύνδεσης των θεμελιωδών αρχών, κανόνων και γενικών συστατικών της εξειδικευμένης δικαιοσύνης για παιδιά, στη βάση των δικαιωμάτων τους (*rights-based approach*).
- **πρωτότυπα ερευνητικά στοιχεία** για τη φιλικότητα του δικαστικού συστήματος για ανηλίκους στη χώρα μας.
- **ένα πρότυπο πανεπιστημιακής διδασκαλίας** της θεματικής, μοναδικό στη χώρα μας, με τη μορφή Σεμιναρίου, που η εισηγήτρια πραγματοποιεί ήδη στο πλαίσιο του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου, με τίτλο «Φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη», με έμφαση στη διεπιστημονική και τη βιωματική προσέγγιση.
- η αξιοποίηση της προσέγγισης των δικαιωμάτων του παιδιού κατά τη σύνταξη της **Εθνικής Στρατηγικής για τη βία και την παραβατικότητα των ανηλίκων**.

Γλώσσα παρουσίασης: Ελληνικά

Βιβλιογραφικές αναφορές

Johns, D. (2018). A social ecological approach to ‘child friendly’ youth justice. In T. Bateman, P. Goodfellow, R. Little, & A. Wigzell (Eds.), *‘Child-friendly’ youth justice? A compendium of papers given at a conference at the University of Cambridge in September 2017* (pp. 24–28). National Association for Youth Justice.

Liefaard, T. (2016). Child-friendly justice: Protection and participation of children in the justice system. *Temple Law Review*, 88(4), 905–927.

Rap, S., Zlotnik, D., van Leeuwen, C. M. M., & Liefaard, T. (2018). *White paper on the EU Directive 2016/800 on procedural safeguards for children who are suspects or accused persons in criminal proceedings: Key aspects, priorities and challenges for implementation in the EU Member States*. International Juvenile Justice Observatory.

Ζαγούρα, Π. (2022). *Λειτουργίες του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης για ανηλίκους* [Διδακτορική διατριβή Unpublished doctoral dissertation]. Νομική Σχολή ΕΚΠΑ.

Συνοπτικό Βιογραφικό Σημείωμα

Η Παρασκευή (Πάρη) Ζαγούρα είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ και της Σχολής Εγκληματολογικών Επιστημών της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Université Libre de Bruxelles (ULB), κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στο Συγκριτικό Δίκαιο από το ίδιο Πανεπιστήμιο και διδάκτωρ Εγκληματολογίας της Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ. Εργάστηκε ως επιμελήτρια ανηλίκων στα Δικαστήρια Ανηλίκων Αθηνών από το 2002 μέχρι το 2024. Σήμερα είναι Επίκουρη Καθηγήτρια Εγκληματολογίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Children's Rights and Criminal Justice: The Child-Friendly Justice Model, Applications, Teaching, and Policies

Paraskevi (Paris) ZAGOURA

Panteion University, Greece, p.zagoura@panteion.gr

Child-friendly justice, both as a conceptual framework and a practical approach, embodies the transformative shift introduced by the United Nations Convention on the Rights of the Child, particularly in the realm of justice for children. It reinforces a rights-based paradigm that continues to evolve within criminal justice, fostering knowledge, methodologies, and standardized solutions to complex challenges. This paradigm is embraced by scholars, researchers, and professionals engaged in academic inquiry, legal theory, policy formulation, and the implementation of laws in this domain. Within this framework, a structured system is developed to address the theoretical and practical aspects of justice administration, viewed through the lens of children's rights.

This presentation covers:

- **The Child-Friendly Justice Model** – A holistic framework that integrates core principles, rules, and specialized justice components tailored to uphold children's rights.
- **Empirical Research Findings** – An original study evaluating the child-friendliness of Greece's juvenile justice system.
- **University-Level Teaching on Child-Friendly Justice** – A pioneering seminar offered within the undergraduate curriculum of the Department of Sociology at Panteion University. This course, designed by the presenter, emphasizes interdisciplinary and experiential learning.
- **Child Rights-Based Policy Development** – The application of the child rights approach in shaping the National Strategy for addressing juvenile violence and delinquency.

Presentation Language: Greek

References

Johns, D. (2018). A social ecological approach to 'child friendly' youth justice. In T. Bateman, P. Goodfellow, R. Little, & A. Wigzell (Eds.), *'Child-friendly' youth justice? A compendium of papers given at a conference at the University of Cambridge in September 2017* (pp. 24–28). National Association for Youth Justice.

Liefaard, T. (2016). Child-friendly justice: Protection and participation of children in the justice system. *Temple Law Review*, 88(4), 905–927.

Rap, S., Zlotnik, D., van Leeuwen, C. M. M., & Liefaard, T. (2018). *White paper on the EU Directive 2016/800 on procedural safeguards for children who are suspects or accused persons in criminal proceedings: Key aspects, priorities and challenges for implementation in the EU Member States*. International Juvenile Justice Observatory.

Zagoura, P. (2022). *Functions of the Juvenile Criminal Justice System* [Unpublished doctoral dissertation]. School of Law – National and Kapodistrian University of Athens.

Short CV

Paraskevi (Paris) Zagoura holds a Law degree from the National and Kapodistrian University of Athens and a Criminological Sciences degree from the Université Libre de Bruxelles (ULB). She also earned a Master's degree in Comparative Law from ULB and a PhD in Criminology from the University of Athens. From 2002 to 2024, she served as a Juvenile Probation Officer at the Juvenile Courts of Athens. She currently holds the position of Assistant Professor in Criminology at Panteion University.